

використання і розвиток здібностей працівників підприємства, а також на створення сприятливого психологічного клімату.

Практично ж успішно реалізувати запропоновані заходи можна при умові поєднання цілей, стратегії управління підприємством, стратегії управління кадрами й організаційної культури. Успішно проведене вдосконалення системи формування персоналу дасть змогу зміцнити загальний стан підприємства, сприятиме покращенню його репутації серед клієнтів.

Список використаних джерел:

1. Баб'як, Г. Шляхи вдосконалення технологій відбору персоналу. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України: Науковий журнал*. Вип. 22. Тернопіль: Економічна думка, 2017. С. 98-102.
2. Баб'як Г. До питання про можливості застосування зарубіжного досвіду організації формування персоналу в Україні. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2016. Вип. 21. С. 92-96.
3. Iliash I. Modern methodical approaches to design the HR-management system of enterprises. *The Genesis of Genius*. Geneva, Switzerland, December 2015. No. 5. Vol. 1. P. 21-23.

Олександр БРЕЧКО

к.е.н., доцент, докторант кафедри
обліку і оподаткування ЗУНУ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інституційні сектори національної економіки, які функціонують на основі інформаційних та комунікативних технологіях, мережевих платформ є цифровою економікою¹. Її місце в світовому відтворювальному процесі розширюється завдяки Четвертій промисловій революції, яка формує нову техніко-економічну парадигму людства за рахунок використання кіберфізичних систем, Інтернету речей, Інтернету послуг, смарт технологій, нових бізнес-моделей, які сприятимуть створення нових взаємозв'язків глобальному ланцюзі створення доданої вартості. Основні підсистемами цифрової економіки включають[1, с.13]:

– сектор інформаційно-комунікаційних технологій, інфраструктура

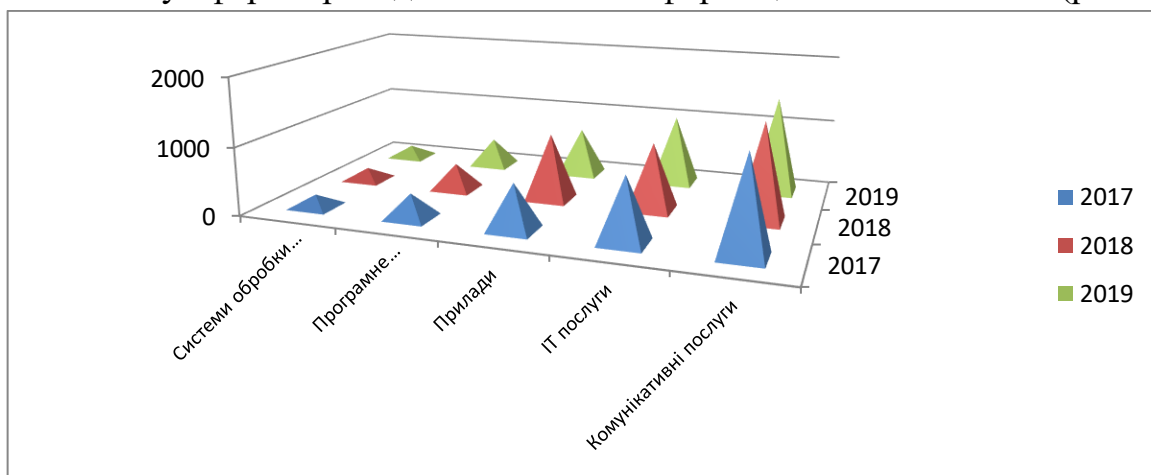
---

¹ Термін "цифрова економіка" "Digital Economy" (електронна економіка) з'явився в 1995р. одночасно у канадського професора менеджменту Д.Топскотта з Університету Торонто (його праця оприлюднена в 1997р.) та американського інформатика Н.Негропонта і швидко набув поширення, витіснивши на периферію економічної науки поняття: "New Economy", "Web Economy", "Internet Economy", "Network Economy" і надавши цьому терміну більш конкретний зміст.[2, 3].

електронного бізнесу (мережі, софтвер, комп'ютери і т.ін.);

- цифрове виробництво та електронний бізнес, процеси організації бізнесу з використанням комп'ютерних мереж;
- електронна торгівля, тобто роздрібні Інтернет-продажі товарів;
- цифрову зайнятість;

Цифрова економіка – це не окремі галузі або ІТ-компанії, які є цифровими, існуюча економіка, традиційні галузі та компанії (обробна промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт тощо), які під впливом цифрової трансформації за рахунок технологічної еволюції революціонізують свої виробничі та бізнес-процеси та отримують нові можливості для зростання продуктивності та ефективності основного (наявного) бізнесу. Нині до 10% глобального ВВП створюється у сфері цифрових технологій, найбільше витрат здійснюється у сфері впровадження нових інформаційних технологій (рис.1).

Рис.1. Витрати на провадження цифрових технологій в глобальному просторі, в млрд. дол. [4]

Відповідно Концепції розвитку цифрової економіки і суспільства України завдяки розвитку цифрової економіки передбачено що до 2021 року зростання ВВП буде забезпечуватися на рівні 5%. Особливістю розвитку національного цифрового простору є значний структурний розрив у використанні новітніх цифрових технологій інди- відуальними користувачами, бізнесом та державою і великими промисловими підприємствами. Вітчизняний малий і середній бізнес вже активно використовує цифрові методи просування своїх послуг. Але держава і велика промисловість в Україні кардинально відстали. Безумовно, держава проводить технологічні зміни, але поки цього недостатньо. Ще складніша ситуація у великому промисловому секторі. Ідея оновлення старого промислового парку не нова, але реалізується вкрай повільно. Тому завдання, яке ставить перед нами цифрова економіка сьогодні – впровадити цифрові технології у виробництво, освіту, медицину [5]. Більше того, фахівці гворять сьогодні про

активне впровадження цифрових технологій на рівні домашніх господарств шляхом технологізації квартири, роботи, догляду за здоров'ям і навіть виховання дітей, створення ринку миттєвих замовлень та необмеженого вибору.

Освітній сектор через глобальну пандемію максимально прискорив технологізація процесу навчання: масові онлайн-курси, вебінари, онлайн-конференції та інтернет-тестування. Локальні цифрові рішення стали невід'ємною складовою надання медичних послуг, надання адміністративних послуг через ЦНАП. Але активне впровадження цифрових технологій в інших секторах економіки повинно підтримуватися ефективним інституційним управлінням. Адже бюрократичні прояви є основним бар'єром для активного поширення цифрової економіки в секторі публічного управління.

В проекті Національної економічної стратегії до 2030 року передбачено, що подальша трансформація національної економіки на основі цифровізації передбачатиме: розвиток цифрової інфраструктури, розвиток цифрових навичок, розвиток сектору інформаційно-комунікаційних технологій, цифровізацію сфер життя та секторів економіки. Робота у пріоритетних напрямках дозволить отримати 1 трлн доларів ВВП за 10 років. Наразі загальний інвестиційний потенціал України оцінюється у 63 млрд доларів. Для залучення іноземних інвестицій, держава працюватиме над створенням привабливих правових та податкових умов для ІТ-компаній. Для цього Мінцифра створила проєкт Дія.City — цифрової бізнес-країни зі спеціальним правовим режимом для ІТ-індустрії. За підрахунками, запуск «Дія. City» та платформи «е-Резидентство» може збільшити об'єм ринку ІТ до \$11,8 млрд вже за 5 років. Запорукою розвитку цифрової економіки визначили всебічну цифрову трансформацію країни. Серед головних цілей візії — удосконалення цифрової інфраструктури, забезпечення 95% населення доступом до високошвидкісного Інтернету, створення комфортних умов для ведення бізнесу в Україні, цифровізація державних послуг, підвищення базової цифрової грамотності населення, інтеграція до цифрового простору ЄС тощо. Цифровізація усіх сфер здатна у найкоротший час забезпечити зростання національної економіки на 10–12% на рік [6].

Прийняття довгострокової економічної Стратегії розвитку України на засадах цифровізації дозволить активізувати нереалізований потенціал країни через постійні зміни векторів, незавершені реформи та відсутність довгострокового бачення економічного розвитку в умовах промислової революції 4.0; сприятиме збільшенню інвестиційної привабливості України, покращенню бізнес-клімату, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та цифрової економіки.

Список використаних джерел:

1. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. URL:

https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf

2. Tapscott D. The Digital Economy (1994). URL: <http://dontapscott.com/books/the-digital-economy>.

3. Negroponte N. Being Digital. – Hodder and Stoughton, 1995. URL: <http://governance40.com/wp-content/uploads/2018/12/Nicholas-Negroponte-Being-Digital-Vintage-1996.pdf>

4. Доклад о цифровой экономике 2019.

5. Україна пертходить на цифрову економіку. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2385945-ukraina-perehodit-na-cifrovu-ekonomiku-so-ce-oznacaie.html>

6. Уряд презентував Економічний аудит країни Re:Think та окреслив основні вектори розвитку української економіки. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/tsifrovizatsiya-odin-z-golovnikh-vektoriv-rozvitku-ekonomiki-u-nastupni-10-rokiv>

Алла ВАСІНА

д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ

РОЗВИТОК СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ І ТРЕНДІВ

Світ знаходиться у фазі динамічної трансформації, яка паралельно породжує нові можливості і нові загрози, а невизначеність, непередбачуваність, нестабільність, суперечливість стали базовими характеристиками більшості процесів суспільного життя. Останній час світова спільнота постала перед дилемою пошуку ефективних варіантів подолання таких глобальних криз, як криза в галузі охорони здоров'я, зумовлена пандемією COVID-19, економічна та кліматична кризи, які потребують одночасного врегулювання із застосуванням нових адаптивних механізмів комплексного вирішення назрілих проблем.

Масштабність і складність цих криз оголила проблеми функціонування наднаціональної і національних систем публічного управління, продемонструвала невідкладну необхідність їх якісного переформатування в напрямі посилення спроможності гнучко, адекватно реагувати на виклики, що постають. Можна констатувати, що однією з причин поглиблення глобальних криз стало неналежне реагування на виклики, які ідентифікувались і окреслювались у конкретні стратегічні цілі, але достатньо ефективна реалізація яких не була забезпечена з боку наднаціональних та національних структур публічного управління. Серед таких викликів слід виокремити реалізацію Цілей